SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 127/05-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., N., zastúpeného advokátom JUDr. I. K., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. apríla 2003 sp. zn. 43 Cob 54/03 *(61 Cb 171/99)* a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. P., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2003 doručená sťažnosť Ing. M. P., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základného práva podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) z 30. apríla 2003 sp. zn. 43 Cob 54/03 *(61 Cb 171/99)*.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva, že:

(...) Sťažovateľ (...) sa svojím návrhom zo dňa 8. 7. 1999 pred Okresným súdom Banská Bystrica v konaní so sp. zn. 61 Cb 171/99 domáhal, aby súd označenému odporcovi zakázal viazať vznik práva na sp1nenie podmienky.

(...) Dňa 12. 6. 2003 bol právnemu zástupcovi sťažovateľa doručený rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99), ktorým v právnej veci žalobcu ako sťažovateľ proti žalovanému: JUDr. P. M., B., správca konkurznej podstaty A., a. s., o zákaz viazať vznik práva na splnenie podmienky na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 61 Cb 171/99-156 zo dňa 23. 10. 2002 rozhodol tak, že rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 61 Cb 171/99-156 zo dňa 23. 10. 2002 v napadnutej časti výroku potvrdil, a to najmä z toho dôvodu, že zo zákona nevyplýva povinnosť peňažného ústavu skúmať pravdivosť údajov uvedených vo vyhlásení, to však nezbavuje peňažný ústav toho, aby skúmal, či vyhlásenie, podľa § 317 ods. 3 OSP obsahuje také náležitosti, ako je uvedenie počtu zamestnancov, ktorého sa týka, aké mzdy im majú byť vyplatené, aká celková suma na tieto mzdy pripadá a ktorého výplatného obdobia sa vyhlásenie týka. Požiadavka žalovaného ako peňažného ústavu, ktorý vedie účet žalobcu ako povinného, aby jeho vyhlásenie obsahovalo určité údaje, bola preto oprávnená.

(...) V zápisnici o pojednávaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici dňa 30. 4. 2003 nie je uvedené, že rozsudok bol vyhlásený verejne.

(...) Dňa 14. 7. 2003 sťažovateľ podal dovolanie zn. 03/Kro/O/02 zo dňa 14. 7. 2003 proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99).

(...) Najvyšší súd Slovenskej republiky o dovolaní sťažovateľa dosiaľ nerozhodol. Ústavnú sťažnosť podávam kvôli zachovaniu dvojmesačnej lehoty pre prípad, že Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietne z dôvodu, že nie je prípustné. Navrhujem preto, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vyčkal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a aby v závislosti od jeho výsledku pokračoval v konaní o tejto sťažnosti

(...) Moje základné práva alebo slobody sa rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99) porušili tým, že súd rozsudok Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 61 Cb 171/99-156 zo dňa 23. 10. 2003

v napadnutej časti potvrdil, a to z týchto dôvodov:

(...) Ustanovenie § 317 ods. 3 O. s. p. nepriznáva peňažnému ústavu právo na to, aby skúmal, či vyhlásenie podľa § 317 ods. 3 OSP obsahuje také náležitosti, ako je uvedenie počtu zamestnancov, ktorého sa týka, aké mzdy im majú byť vyplatené, aká celková suma na tieto mzdy pripadá a ktorého výplatného obdobia sa vyhlásenie týka. Ak Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, potom sťažovateľovi/žalobcovi nepriamo uložil povinnosť, aby za účelom uplatnenia svojho práva vo svojom vyhlásení tieto skutočnosti uviedol. Sťažovateľovi bola uložená povinnosť v rozpore s § 317 ods. 3 O. s. p. a § 2 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, to zn. v rozpore so zákonom, a teda aj v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky.

(...) Rozsudok nebol vyhlásený verejne, čo je v rozpore

a) s čl. 46 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky,

b) s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

(...) Priznania finančného zadosťučinenia vo výške 500.000,- Sk sa domáham z toho dôvodu, že rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99)

a) boli porušené moje základné práva a slobody podľa Ústavy Slovenskej republiky, ako aj moje práva vyplývajúce z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (...),

b) v dôsledku právop1atnosti rozsudku som stratil možnosť úspešne sa domáhať náhrady škody od žalovaného v občianskom súdnom konaní, lebo týmto rozhodnutím bol v môj neprospech vyriešený základ budúcej žaloby na plnenie,

c) rozsudok ma priviedol do psychickej traumy a do pocitu nespravodlivosti, spochybnil moju dôveru v súdy a vyvolal vo mne dojem, že naše súdne orgány nie sú nestranné.

(...) Na základe uvedeného navrhujem, aby v súlade s § 49 a nasl. zák. č. 38/1993 Z. z. Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosti (...) vyhovel a takto rozhodol:

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99), bolo porušené základné právo sťažovateľa čl. 13 ods. 1 písm. a) a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob

54/03 (61 Cb 171/99), bolo porušené právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99), bolo porušené právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003, sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99), zrušuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky vracia vec sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99) Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 500.000,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa ods. 4 citovaného článku ústavy podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanovuje zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. apríla 2003 sp. zn. 43 Cob 54/03 *(61 Cb 171/99)*.

1. K porušeniu základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 46 ods. 1 a 4 ústavy malo dôjsť tým, že *„Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil napadnutý rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, potom sťažovateľovi/žalobcovi nepriamo uložil povinnosť, aby za účelom uplatnenia svojho práva vo svojom vyhlásení tieto skutočnosti uviedol. Sťažovateľovi bola uložená povinnosť*

v rozpore s § 317 ods. 3 O. s. p. a § 2 ods. 3 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, to zn. v rozpore so zákonom, a teda aj v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a) v spojení s čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky".

1. 1. Ústavný súd nahliadnutím do spisu Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd") sp. zn. 61 Cb 171/99, ktorý mu bol doručený až 27. júna 2005 zistil, že sťažovateľ v podstate z rovnakých dôvodov, ako to je uvedené v bode 1 II. časti tohto uznesenia, podal proti rozsudku krajského súdu z 30. apríla 2003 sp. zn. 43 Cob 54/03 aj dovolanie, v ktorom v časti *„Vady rozsudku odvolacieho súdu"* uviedol:

„Rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30. 4. 2003 sp. zn. 43 Cob 54/03 (61 Cb 171/99), vytýkam to, že rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 61 Cb 171/99-156 zo dňa 23. 10. 2002 v napadnutej časti výroku potvrdil, a to z týchto dôvodov:

1) Ust. § 317 ods. 3 O. s. p. výslovne nepriznáva banke - žalovanému právo na to, aby od žalobcu ako povinného v exekučnom konaní vyžadoval, aby vo svojom výslovnom vyhlásení uviedol, kto robí právny úkon, aký je počet jeho zamestnancov, ktorej veci sa týka, aká je suma finančných prostriedkov určených na výplatu zamestnancov a aký je dátum najbližšieho výplatného obdobia, čo je v rozpore s § 317 ods. 3 O. s. p. a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2) Ust. § 317 ods. 3 O. s. p. banke nepriznáva ani právo všeobecne vyžadovať od povinného ďalšie údaje, ktorého obsah by mal vyplynúť z výkladu napríklad na základe dôvodovej správy k tomuto zákonnému ustanoveniu. Žalovaný vyžadoval od žalobcu uvedenie skutočností, ktoré sú obsahom len dôvodovej správy bez opory v zákone, preto ukladanie povinností žalovanému nie je v súlade so zákonom a je v rozpore s § 317 ods. 3 O. s. p. a čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3) Žiadny právny predpis neukladá banke právo viazať vyplatenie finančných prostriedkov z účtu povinného - žalobcu na výsledok skúmania vyššie uvedených skutočností, nech je výsledok tohto skúmania akýkoľvek, čo je opäť v rozpore s citovanými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov."

1. 2. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 90/03, I. ÚS 34/05).

1. 3. Zo sťažnosti, z jej príloh a zo spisu okresného súdu sp. zn. 61 Cb 171/99 vyplýva, že vec sťažovateľa, v ktorej napáda obsahovo rovnaké porušenia svojich základných práv, ktoré sú konkretizované v bode 1 II. časti tohto uznesenia, sa v čase podania sťažnosti ústavnému súdu nachádzala, ako aj toho času nachádza v štádiu dovolacieho konania. Z toho vyplýva, že v takomto prípade dovolací súd môže v tejto časti preskúmať zákonnosť a ústavnosť predchádzajúcich konaní, a to najmä so zreteľom aj na dodržanie základných práv a slobôd. Všeobecný súd teda v rámci dovolania môže zabezpečiť nápravu porušenia základných práv a slobôd v predchádzajúcom konaní, ak samozrejme dospeje k záveru, že boli porušené. Z uvedeného dôvodu je to v prvom rade všeobecný súd, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane základných práv a slobôd, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať.

Do úvahy neprichádza preto ani sťažovateľom navrhovaný postup, aby ústavný súd vyčkal na rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní. Právomoc najvyššieho súdu preskúmať postup okresného súdu a krajského súdu z hľadiska sťažovateľom namietaného postupu a rozhodnutia krajského súdu vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu v tejto veci. Aj v prípade odmietnutia dovolania sťažovateľa (podľa § 236 ods. 1 OSP v spojení s § 238 ods. 3 písm. b) OSP, o ktoré oprel sťažovateľ svoje dovolanie) pre neprípustnosť by vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (odhliadnuc od ostatných okolností prípadu) do úvahy prichádzalo len preskúmanie postupu najvyššieho súdu (pokiaľ ide o porušenie základných práv účastníkov

konania podľa čl. 46 a nasl. ústavy), nie však preskúmavanie postupu okresného súdu alebo krajského súdu, ako sa domáhal sťažovateľ (mutatis mutandis III. ÚS 211/03, II. ÚS 223/02).

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. Porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1 a ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30. apríla 2003 sp. zn. 43 Cob 54/03 *(61 Cb 171/99)* sťažovateľ vyvodzuje zo skutočnosti, že *„rozsudok nebol vyhlásený verejne“*.

2. 1. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľ sa vo svojom dovolaní zo 14. júla 2003, ktoré bolo okresnému súdu doručené 16. júla 2003, o uvedenej námietke, t. j. že napadnutý rozsudok krajského súdu *„nebol vyhlásený verejne“,* vôbec nezmienil.

2. 2. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

2. 3. Sťažovateľ ústavnému súdu nepredložil žiaden relevantný dôkaz a neuviedol žiadnu skutočnosť, ktorá by potvrdzovala pravdivosť jeho uvedeného tvrdenia. Naopak, zo spisu okresného súdu sp. zn. 61 Cb 171/99 vyplýva, že účastníci konania boli 24. marca 2003 predvolaní na verejné ústne pojednávanie, že sťažovateľ ospravedlnil 30. apríla 2003

svoju neúčasť na verejnom ústnom pojednávaní, a zo zápisnice o pojednávaní vyplýva, že toto nariadené verejné ústne pojednávanie sa aj uskutočnilo (aj keď v neprítomnosti účastníkov konania) a po porade senátu predsedníčka senátu na ňom *„vyhlásila“* napadnutý rozsudok.

Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2005